

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/154/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6020200429
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6020200429.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Mária Šuleja, v trestnej veci obžalovaného L. N. za zločin úžery podľa § 235 ods. 1, 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 04. novembra 2020, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/23/2020 zo dňa 05.10.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/23/2020 zo dňa 05.10.2020.

Rozhodujúc sám podľa § 72 ods. 1 písm. c) Tr. por., § 79 ods. 2 Tr. por. m e n í dôvody väzby u obžalovaného L. N., nar. XX.XX.XXXX vo O. N., trvale bytom W. N., E. XXX/XX, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Z. Z. tak, že u neho ďalej trvá dôvod väzby len podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obžalovaného L. N. n e n a h r á d z a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením sp. zn. 10T/23/2020 zo dňa 05.10.2020 samosudca Okresného súdu Veľký Krtíš podľa § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por., § 238 ods. 4 Tr. por. ponechal obžalovaného L. N. vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu podal okresný prokurátor priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 05.10.2020 sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 20.10.2020. Uviedol, že sa s napadnutým uznesením nestotožňuje, pretože u obžalovaného naďalej trvá aj dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. V tomto smere poukázal na to, že súdne konanie ešte nebolo právoplatne skončené, pretože obžalovaný sa odvolal voči vydanému rozsudku. Z uvedeného dôvodu nie je vylúčené, že vo veci budú navrhnutí ďalší svedkovia, ktorí doposiaľ neboli vypočutí. Títo by potom mohli byť ovplyvňovaní zo strany obžalovaného, resp. jeho rodinných príslušníkov. Poškodená M. Z. na hlavnom pojednávaní dňa 07.09.2020 potvrdila, že asi mesiac po tom, ako bol obžalovaný vzatý do väzby, sa jeho otec vyhrážal jej nevlastnému otcovi, že ak odsúdia obžalovaného, budú mať z toho problémy. Toto tvrdenie poškodenej v podstate potvrdil ďalší poškodený V. G., ktorému mal otec obžalovaného povedať, že „ešte to neskončilo, až po súde“. Z uvedených skutočností vyplýva, že zo strany obžalovaného, resp. jeho rodinných príslušníkov stále hrozí, že budú ovplyvňovať poškodených a svedkov, aby vypovedali v rozpore so skutočnosťou. Závery súdu o tom, že prípadní svedkovia by nevypovedali lživo a prípadne by im súd nemusel uveriť ich zmenené výpovede, sú len hypotetické a nemusia korešpondovať so skutočnosťou.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd rozhodol o tom, že u obžalovaného je daný aj dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por.

K sťažnosti prokurátora sa prostredníctvom obhajcu vyjadril obžalovaný, a to podaním doručeným okresnému súdu dňa 29.10.2020. Uviedol, že existenciu dôvodu kolúznei väzby namietal už od začiatku, pretože nebol podložený žiadnymi dôkazmi. Svedkovia - poškodení sú voči nemu zaujatí, a aj priebehom dokazovania bolo vylúčené, že by prispôbovali výpoveď v jeho prospech, pretože by si tým uškodili. Argumentácia o nejakom vyhrázaní jeho otca nemá oporu v žiadnych dôkazoch. Ani dôvod preventívnej väzby u neho nie je daný.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd zamietol podanú sťažnosť ako nedôvodnú, prípadne ho z väzby prepustil s poukazom na to, že skutkový stav je neprehľadný, je potrebné zopakovať dokazovanie a ustáliť ho objektívne nanovo.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Na základe podanej sťažnosti krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a predchádzajúce konanie, pričom dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nebola dôvodne podaná, ale krajský súd na podklade jeho sťažnosti zistil iné dôvody, pre ktoré bolo potrebné, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vo veci rozhodol sám.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 0Tp/15/2020 zo dňa 25.01.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4Tpo/10/2020 zo dňa 06.02.2020 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. Väzba u neho začala plynúť dňa 23.01.2020 o 05.15 hod. a vykonáva sa v ÚVV a ÚVTOS Z. Z..

Dňa 31.03.2020 pod sp. zn. Pv 39/20/6610 na neho podal prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na Okresný súd Veľký Krtíš obžalobu za zločin úžery podľa § 235 ods. 1, 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenej dobe od roku 2012 do 23.01.2020 v meste O. N. a W. N. pred poštou a inde pravidelne, každý mesiac v deň vyplácania sociálnych dávok, využíval hmotnú núdzu V. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. N., ul. E. XXX/XX, ktorému požičiaval sumy v rôznych výškach od 20,- € do 100,- € a to na 100 % mesačný úrok, pričom pravidelným prevzatím požičanej sumy spolu s úrokmi od V. G. neoprávnene získal doposiaľ finančný prospech vo výške minimálne 5 000,- €,

v dobe od novembra 2018 do decembra 2019 v meste O. N. a W. N. pred poštou a inde pravidelne, každý mesiac v deň vyplácania sociálnych dávok, využíval hmotnú núdzu V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. N., ul. E. XXX/XX, ktorému požičal v novembri 2018 sumu 120,- € a to na 100 % mesačný úrok, pričom pravidelným prevzatím požičanej sumy spolu s úrokmi od V. K. neoprávnene získal doposiaľ finančný prospech vo výške minimálne 1720,- €,

v presne nezistenej dobe od júla 2018 do 23.01.2020 v meste W. N. pravidelne každý mesiac v deň vyplácania sociálnych dávok, využíval hmotnú núdzu M. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. N., ul. E. XXX/XX, ktorej požičiaval sumy v rôznych výškach od 20,- € do 100,- € a to na 100 % mesačný úrok, pričom pravidelným prevzatím požičanej sumy spolu s úrokmi od M. Z. neoprávnene získal doposiaľ finančný prospech vo výške minimálne 1 000,- €,

- v presne nezistenej dobe od roku 2014 do mája 2018 v meste W. N. pravidelne každý mesiac v deň vyplácania sociálnych dávok, využíval hmotnú núdzu T. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. N., ul. E. XXX/XX, ktorej požičal v uvedenom období sumu 20,- € a to na 100 % mesačný úrok, pričom pravidelným prevzatím požičanej sumy spolu s úrokmi od T. Z. neoprávnene získal doposiaľ finančný prospech vo výške minimálne 820,- €,

pričom mal vedomosť o tom, že V. G., V. K., M. Z. a T. Z. boli v tom čase v tiesni, boli poberateľmi sociálnych dávok a takýmto konaním v záujme vlastného obohatenia ťažil z ich núdze, po dlhší čas a to nie menej ako v celkovej výške spolu 8 540,- €.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením sp. zn. 10T/23/2020 zo dňa 06.04.2020 rozhodol podľa § 238 ods. 3 Tr. por. o ponechaní obvineného vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. Na základe sťažnosti podanej obvineným proti predmetnému uzneseniu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 3Tos/74/2020 zo dňa 13.05.2020 jeho sťažnosť zamietol.

Dňa 18.09.2020 obžalovaný prostredníctvom obhajcu doručil Okresnému súdu Veľký Krtíš žiadosť na preskúmanie dôvodnosti väzobných dôvodov, najmä existencie dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. s poukazom na ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. por.

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10T/23/2020 zo dňa 05.10.2020 bol obžalovaný uznaný vinným zo zločinu úžery podľa § 235 ods. 1, 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), j) Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest prepadnutia vecí, a to 1 ks zápisníka J. farby. Poškodených V. G., nar. XX.XX.XXXX, T. Z., nar. XX.XX.XXXX a M. Z., nar. XX.XX.XXXX súd podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal s ich nárokom na náhradu škody na civilný proces. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť z dôvodu odvolania podaného obžalovaným.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky väzby, aj v súčasnom štádiu súdneho konania doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie bol spáchaný, tento má znaky žalovaného zločinu, pričom zároveň existuje dôvodné podozrenie, že ho spáchal obžalovaný. V tomto smere krajský súd poukazuje najmä na výpovede svedkov - poškodených T. Z., M. Z., V. G. a V. K., vykonané listinné dôkazy, ako aj výpoveď samotného obžalovaného, ktorý priznal, že poškodeným požičiaval peniaze, ale poprel ich požičiavanie na úroky.

Ani na dôvodoch preventívnej väzby sa nič nezmenilo, sú rovnaké tak, ako ich ustálil okresný súd, keď rozhodoval o vzatí obžalovaného do väzby. Naďalej trvá dôvodná obava v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., že bude pokračovať v trestnej činnosti, a to predovšetkým s poukazom na závažnosť, charakter a časové rozpätie trestnej činnosti, keďže sa jej mal dopúšťať nepretržite už od roku 2012. Je pritom zrejmé, že pred vzatím do väzby nedisponoval takým pravidelným príjmom, ktorý by bol postačujúci na uspokojovanie jeho životných potrieb, vrátane splátok ním vzatých úverov, čo obavu z pokračovania v trestnej činnosti len umocňuje.

Rovnako ako okresný súd dospel krajský súd aj k záveru o tom, že dôvod kolúzneho väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. je u obžalovaného v danom štádiu konania, po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, výrazne oslabený. Je síce faktom, že rozsudok doposiaľ nie je právoplatný, uvedená skutočnosť však nič nemení na tom, že potrebné dokazovanie, vrátane výsluchu svedkov, ktoré viedlo prvostupňový súd k vysloveniu viny obžalovaného, už bolo vykonané. Obava z možného ovplyvňovania svedkov, ktorí až na jedného vypovedali na hlavnom pojednávaní zhodne ako v prípravnom konaní, tak nie je pre ďalšie trvanie tohto väzobného dôvodu postačujúca, a to aj s prihliadnutím na to, že sťažovateľom namietané možné ovplyvňovanie ďalších potenciálnych svedkov, je len jeho hypotetickou a ničím nepodloženou úvahou.

S poukazom na uvedené skutočnosti krajský súd konštatuje, že okresný súd pri posudzovaní trvania jednotlivých väzobných dôvodov rozhodol vecne správne, avšak podľa nesprávnych zákonných ustanovení, keďže v danom štádiu súdneho konania, rozhodujúc aj na podklade žiadosti obžalovaného, sa nejedná o rozhodovanie o ponechaní obžalovaného vo väzbe po podaní obžaloby v zmysle § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por., § 238 ods. 4 Tr. por., ale o zmene dôvodov väzby podľa § 72 ods. 1 písm. c) Tr.

por. a § 79 ods. 2 Tr. por. Uvedené pochybenie bolo dôvodom na zrušenie napadnutého uznesenia a nové rozhodnutie vo veci. Ostatné formálne podmienky pred rozhodnutím o väzbe, boli splnené, pričom doterajšia dĺžka trvania jeho väzby zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por.

Vzhľadom na obsah nálezu Ústavného súdu SR č. 67/2013-41 bolo povinnosťou krajského súdu zároveň skúmať, či účel väzby nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka. V tejto súvislosti krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade zatiaľ nie je možné účel preventívnej väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka, a to predovšetkým s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu, berúc do úvahy závažnosť, charakter, okolnosti a časové rozpätie žalovanej trestnej činnosti.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.